

12. Guilford I.P. A psychometric approach to creativity , University of Southern California, 1986.
13. Norman P., Bennett P., Smith C., Murphy S. Health locus of control and health behaviour // Journal of Health Psychology, 1998, Vol. 3, p. 45-54.
14. Rotter J.B. Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. Psychologic, 1966.
15. Torrance E.P. Torrance tests of creative thinking direction manuel and scoring gaide.- Bensinville, 1974.
16. Walstone D. Health Education Monographs, № 6, 1978.
17. Wallston K.A., Kaplan G.D., Mides S.A. Development and validation of the Health Locus of Control HLC skale.// Journal of Consulting and Clinical Psychology, 1976.

М.В.Бадіца

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

В статье рассматриваются отдельные аспекты проблемы формирования творческой личности будущего воспитателя дошкольного учреждения.

The article deals with the definite aspects of the problem of forming a creative personality of a would be preschool teacher.

Постановка проблеми. Демократичні зміни в житті суспільства торкнулися усіх сфер. Формування творчої особистості – одне з найважливіших завдань педагогічної теорії та практики на сучасному етапі. Більшість науковців (Н.Кузьміна, Т.Поніманська, Л.Артемова, О.Мороз, Л.Кондрашова, С.Кулачковська та ін.) звертають увагу на те, що нині назріла потреба планомірного виховання і розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців на всіх етапах формування особистості [5,27]. Так, наприклад, Л.В.Кондрашова наголошує на тому, що система науково-педагогічних знань поряд із практичною підготовкою забезпечують готовність випускників педагогічних закладів до творчої професійної роботи.

Мета нашої статті: розкрити фактори та стимули, визначити форми та методи, які впливають на ефективність формування творчої особистості майбутнього вихователя у навчально-виховному процесі.

У психолого-педагогічній літературі (Б.Ананьєв, П.Блонський, І.Кон) зазначається, що особистість розвивається і формується в процесі діяльності. Навчальна діяльність – це середовище, в якому формується ставлення студента до педагогічної роботи, система знань та вмінь, необхідні професійні якості особистості.

Сучасні науковці вищої школи (В.Бондар, О.Мороз, Л.Кондрашова та ін.) вказують, що під час навчального процесу мають бути сформовані такі розумові здібності:

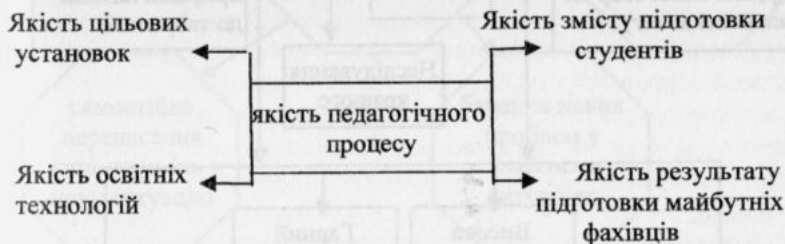
- Вміння аналізувати ситуації (встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, знаходити приховані залежності і зв'язки).
- Вміння обґрунтовувати і міркувати; передбачати результати діяльності.
- Вміння інтегрувати і синтезувати інформацію (організовувати інформацію і робити висновки).
- Чутливість до суперечностей, постановка і розв'язання проблем.
- Гнучкість, швидкість і оригінальність мислення (дивергентне).
- Багата уява.
- Відчуття краси процесу і його результату.

Якість навчання забезпечується шляхом системи відстеження психолого-педагогічного супроводу майбутнього фахівця:

- Вивчення запитів зацікавлених сторін.
- Проектування вимог до студента.
- Співвідношення вимог із можливостями студента.
- Вибір освітньої технології, проекту програми, на основі якої буде утворюватися підготовка майбутнього фахівця.
- Вибір критеріїв за якими буде оцінюватись якість підготовки.

– Розробка і реалізація моніторинга якості підготовки студентів.

Якість педагогічного процесу визначається рівнем обізнаності студентів і представлена у вигляді комплексу з чотирьох груп критеріїв:

Творчість – це процес самореалізації, який формує творчу особистість. Поняття „творчість” в „Українському педагогічному словнику” С.У.Гончаренко визначається як „діяльність, яка породжує щось якісно нове і відрізняється неповторністю, оригінальністю та суспільно-історичною унікальністю” [2,60-61].

Можна відокремити фактори та стимули, які позитивно впливають на цей процес:

Схема 1

Схема 2.

Як бачимо, врахування означених факторів і стимулів дозволяє найбільш ефективно побудувати навчально-виховний процес, забезпечивши максимальний розвиток творчої особистості студента.

Використання всього арсеналу стимулів допомагає сформувати у майбутніх фахівців стійкий інтерес до майбутньої професійної діяльності, бажання творчо застосовувати набуті теоретичні знання.

К.Крутій визначає три риси творчої діяльності

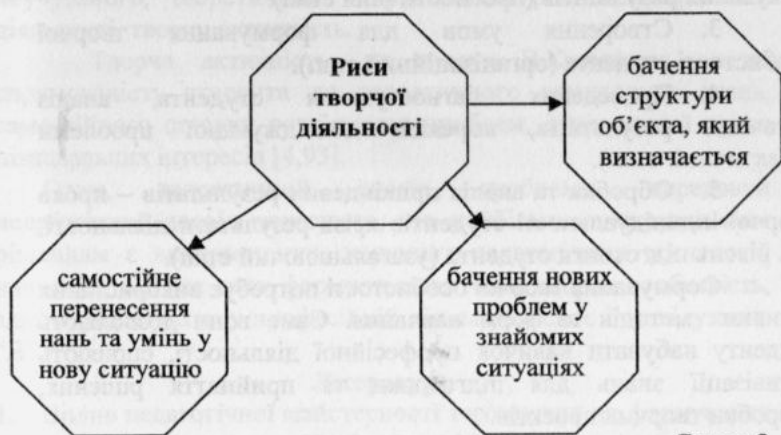

Схема 3.

І.Дичківська визначає рівні готовності педагога до творчої діяльності:

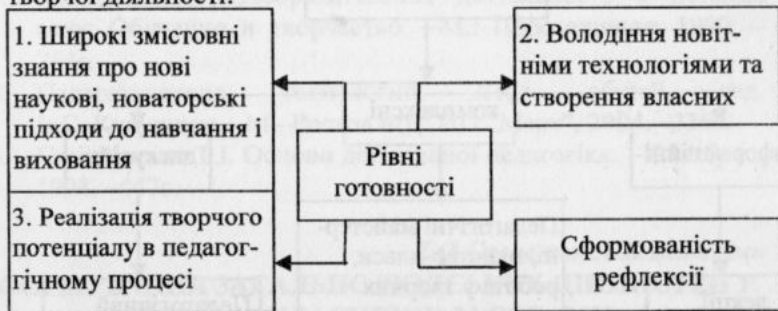

Схема 4.

Результативність у формуванні творчої особистості залежить від того, наскільки при організації навчально-виховного процесу створюються умови для самореалізації, прояву індивідуальності, творчості студента; рівня забезпечення поетапної системи навчання:

1. Аналіз стану освітнього процесу (діагностичний етап).

2. Формування мети, завдань, прогнозування очікуваних результатів (прогностичний етап).

3. Створення умов для формування творчої особистості студента (організаційний етап).

4. Проведення діагностування студента, аналіз поточних результатів, корекція досліджуваної проблеми (практичний етап).

5. Обробка та аналіз прикінцевих результатів – прояв творчої індивідуальності студентів крізь результати діяльності, т.б. рівень підготовки студента (узагальнюючий етап).

Формування творчої особистості потребує використання активних методів та форм навчання. Саме вони дозволяють студенту набувати навичок професійної діяльності, сприяють активізації знань для підготовки та прийняття рішення, розробки творчих проєктів.

Найбільш ефективними методами навчання є (за К.Крутій, Н.Маковецькою):

Схема 5.

Підготовка майбутніх фахівців найбільш ефективно відбувається під час проведення таких форм методичної роботи:

- педагогічна майстерня; ділова гра; майстер-клас; лекція; семінар-тренінг; відвідування і аналіз занять; педагогічні читання; дискусія; ярмарок педагогічних ідей; консультації; педагогічна практика.

Вони допомагають студентам підвищити інтерес до виучуваного, теоретичний і практичний рівень професійної діяльності, творчу активність.

Творча активність, на думку В.Кукушина, – це спрямованість студента до теоретичного осмислення знань, самостійного пошуку розв'язання проблем, інтенсивний прояв пізнавальних інтересів [4,93].

Отже, теоретичний аналіз проблеми, передовий педагогічний досвід показують, що найбільш конструктивним рішенням є використання психолого-педагогічних технологій навчання, під час яких формується активна творча особистість, здатна реалізувати у професійній діяльності своє індивідуальне “Я”.

Література

1. Вплив педагогічної майстерності вихователя на формування особистості дитини. –К.: Освіта, 1998. –317с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. –К.: Либідь, 1997. –362с.
3. Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду: Обучение и творчество. –М.: Просвещение, 1990. – 264с.
4. Педагогические технологии /Под общей ред. В.С. Кукушина. –М.–Ростов н/Д: ИЦ „Март”, 2004. –336с.
5. Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки. –К.: Абрис, 1998. –447с.